

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**แบบสอบถามการจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยชุมชน
กลุ่มน้ำท่วม อำเภอวังวิเศษ จังหวัดลำปาง**

ข้อมูลเศรษฐกิจสังคมและการมีส่วนร่วมการจัดการป่าไม้

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน.....
ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....
อยู่ในพื้นที่กลุ่มน้ำท่วม..... กลุ่มน้ำทลัก.....

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของชุมชน

1. เพศ   ชาย   หญิง
2. อายุ..... ปี
3. ศาสนา   พุทธ   คริสต์   อิสลาม   ฟิ   อื่นๆ
    ระบุ.....
4. ท่านเป็นชนกลุ่มน้อย เผ่า.....
5. การปฏิบัติศาสนกิจ   1-2 ครั้ง / เดือน   2-4 ครั้ง / เดือน   มากกว่า 4 ครั้ง /
    เดือน
6. การถือบัตรแสดงสัญชาติ

☐ บัตรประจำตัวประชาชน	☐ บัตรประจำตัวบุคคล พ.ท. สูง
☐ ไม่มีบัตร	☐ บัตรประจำตัวประชาชนชาติอื่นๆ ระบุ.....
ชาติ.....	
7. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ไม่ได้เรียน อ่านเขียนไม่ได้	☐ ไม่ได้เรียน แต่อ่านเขียนได้
☐ เรียน แต่ไม่จบ ป.4	☐ จบป.4
☐ ป.5 – ป.7	☐ ม.1 – ม.3
☐ ม.4 – 6 (ตอนปลายหรือเทียบเท่า)	☐ สูงกว่าตอนปลาย ☐ อื่นๆ
ระบุ.....	
8. การฝึกอบรม   ไม่เคย   เคย ถ้าเคยระบุชื่อหลักสูตร
1. ..... ของหน่วยงาน
.....
2. ..... ของหน่วยงาน
.....
9. สถานภาพในครัวเรือน   หัวหน้าครัวเรือน   อื่นๆ
    ระบุ.....

10. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ..... คน

ลำดับ	สถานภาพ	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้/ปี

11. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ..... ปี

12. วิธีวางแผนครอบครัว

- ไม่มี   กินยาคุมกำเนิด   ฉีดยาคุมกำเนิด   นับวันปลอดภัย
 ถุงยางอนามัย   ทำหมันถาวร   ทำหมันชั่วคราว   ใส่ห่วงอนามัย
 อื่นๆ ระบุ.....

13. ในรอบปีนี้ครอบครัวของท่านมีผู้ย้ายกันหรือไม่

การย้ายเข้า ไม่มี
 มี จำนวน ..... คน มาจากไหน .....

สาเหตุ .....

การย้ายออก ไม่มี
 มี จำนวน ..... คน ไปไหน .....

สาเหตุ .....

ส่วนที่ 2 ลักษณะของชุมชนในพื้นที่

1. อาชีพหลักของท่าน

- เกษตรกรรม   ประมง   ค้าขาย   หัตถกรรม   เพาะเลี้ยงสัตว์นำ
 รับจ้าง   ทางของป่า   รับราชการ   ปศุสัตว์   อื่นๆ

ระบุ .....

2. ถ้าท่านรับจ้างระบุประเภทของการรับจ้าง

- อุตสาหกรรมโรงงาน   วันละ ..... บาท   ค้านเกษตรกรรม   วันละ .....

บาท

- ประมงรับจ้าง   วันละ ..... บาท   งานบริการ   วันละ .....

บาท

- ช่างฝีมือ   วันละ ..... บาท   เหมืองแร่   วันละ .....

บาท

- ปลูกบารุงและรักษาต้นไม้   วันละ ..... บาท   อื่นๆ ระบุ .....

3. การใช้เวลาประกอบอาชีพหรือกิจกรรม (แยกประเภทกิจกรรมโดยละเอียด เช่น ข้าว, ถั่วเหลือง,

ทอผ้า, รับจ้าง)

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.

4. รายได้เฉลี่ยทั้งครอบครัว ..... บาท / วี
5. หนี้สิน ..... บาท สาเหตุ .....
6. เงินออม ..... บาท
7. ลักษณะบ้านพักอาศัย (ให้ผู้สัมภาษณ์กรอกตามที่พบรจริง)
.....
8. ทำนปถูกข้าว勇于ไม่
 ไม่ปถูก   ปถูก เพียงพอต่อการบริโภค.....เดือน ที่เหลือได้จากการ
ให้.....
9. ทำงานปีละ   1 ครั้ง   2 ครั้ง แต่ไม่ทุกปี   2 ครั้ง   มากกว่า 2 ครั้ง / วี
10. สัตว์เลี้ยงในครัวเรือน
 วัว ..... ตัว   ควาย ..... ตัว   ลิง ..... ตัว   ช้าง ..... ตัว
 เป็ด ..... ตัว   ไก่ ..... ตัว   หมู ..... ตัว   ลีอ ..... ตัว
11. มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเพาะปลูกเท่าใดเมื่อเทียบกับพื้นที่รวมทั้งหมด
 น้อยกว่า 50%   50-74%   75-90%   มากกว่า 90%
12. สาเหตุที่ใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่เพราะ
 ดินไม่ดี   ขาดแคลนแรงงาน   ปลูกพืชไม่คุ้มทุน   ขาดน้ำ
 มีน้ำท่วมชั่ง   ไม่มีความรู้ในการเพาะปลูกพืชอื่น   อื่นๆ ระบุ.....
13. ปัญหาคุณภาพดินที่พบคือ
 ไม่มีปัญหา   ดินดีน้ำดี   ดินมีกรดทราย   ดินดาน   ดินรด
 ดินเค็ม   ดินเปรี้ยว   หนังดินถูกหะล้าง   อื่นๆ ระบุ .....

14. การใช้ไม้ในครัวเรือน

วัตถุประสงค์	ปริมาณ(ลบ.ม.)ว.ค.บ.	ชนิดไม้	ได้มาจากป่าใด
ฟืน			
ถ่าน			
ไม้ใช้สอย			
ไม้ก่อสร้าง			
อื่นๆ			

15. ระบุชนิดไม้ที่ทำน้ำดื่มว่ามีส่วนช่วยในการรักษาความสมบูรณ์ของต้นและน้ำ.....

16. ท่านได้ใช้ประโยชน์จากป่าด้านใดบ้าง (ตอบเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 1 – 5)

☐ ไม่ได้ใช้	☐ เป็นแหล่งเก็บฟืน เพาถ่าน
☐ เป็นแหล่งอาหาร	☐ เป็นแหล่งไม้ใช้สอย
☐ เป็นแหล่งที่พักผ่อนหย่อนใจ	☐ เป็นแหล่งประกอบอาชีพ (เช่น ทำทั่ว, ลูกหาดฯ)

17. ประโยชน์ทางอ้อมของป่าไม้ ท่านคิดว่าข้อใดมีความสำคัญมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

- ..... (1) รักษาสมดุลย์ของธรรมชาติ
- ..... (2) รักษาความชุ่มชื้น
- ..... (3) บรรเทาภัยพิบัติต่างๆ (อุทกภัย วาตภัย)
- ..... (4) ป้องกันการพังทลายของดิน
- ..... (5) เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ
- ..... (6) เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้
- ..... (7) ทำให้อากาศบริสุทธิ์
- ..... (8) ทำให้ฝนตกตามฤดูกาล
- ..... (9) เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า
- ..... (10) อื่นๆ .....

18. ยานพาหนะที่ท่านใช้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่มี	☐ รถจักรยาน ..... คัน	☐ รถจักรยานยนต์ ..... คัน
☐ รถกะบะ ..... คัน	☐ รถเก๋ง ..... คัน	☐ รถบรรทุก 6 ล้อ ..... คัน
☐ รถอีแต่น ..... คัน	☐ อื่นๆ ระบุ ..... คัน	

19. ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มภายในหมู่บ้านหรือไม่

☐ ไม่เป็น	☐ เป็น ระบุชื่อกลุ่ม .....

20. กลุ่มที่ท่านเป็นสมาชิกมีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พื้นที่ป่าดันน้ำหรือไม่

☐ ไม่เป็น	☐ เป็น ระบุชื่อกลุ่ม .....

21. ท่านเคยร่วมกิจกรรมกับองค์กรเอกชนหรือไม่

☐ ไม่	☐ เคย
ระบุชื่องค์กรเอกชนและกิจกรรม.....	

22. ความคิดเห็นต่อองค์กรเอกชนที่เข้ามาทำกิจกรรมในหมู่บ้าน

23. ท่านได้รับข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้านป่าไม้และสิ่งแวดล้อม
บ้างหรือไม่

- ได้รับ   ไม่ได้รับ

24. ท่านได้รับข่าวสารข้างต้นจากแหล่งใด (ตอบเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 1 – 5)

- วิทยุ   โทรทัศน์   หนังสือพิมพ์   ประกาศ   เพื่อนบ้าน
 พระสงฆ์   การประชุมหมู่บ้าน   ครอบครัว   เจ้าหน้าที่ป่าไม้(หน่วยจัดการ
ต้นน้ำ)
 เช้า หลัง ที่ รัฐ ยะ บุ หลัง วาย งา น
 องค์กรเอกชนระบุหน่วยงาน ..... อื่นๆ ระบุ

25. ท่านได้รับข่าวสาร / ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติด้านป่าไม้บ่อยเพียงใด

- ไม่เคยได้รับ   1-3 ครั้ง / เดือน   4-6 ครั้ง / เดือน
 7-9 ครั้ง / เดือน   มากกว่า 9 ครั้ง / เดือน

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ

1. ท่านคิดถึงคุณสมบัติของผู้นำชุมชนอย่างไร (เรียงลำดับความสำคัญ 1-5)

ลักษณะของผู้นำ	ลำดับ	ลักษณะของผู้นำ	ลำดับ
ความซื่อสัตย์		เป็นคนเก่งกาจของชุมชน	
ความยุติธรรม		เป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้าน	
ความสนใจที่จะทำเพื่อส่วนรวม		มีอิทธิพลในท้องถิ่น	
ความรับผิดชอบต่อหน้าที่		เป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่น / ประเทศ	
มีการศึกษาสูง		มุ่งทำผลประโยชน์แก่กลุ่มของท่านและครอบครัว	
เป็นคนร่าเริง			

2. เหตุผลในการเข้าร่วมจัดการทรัพยากรป่าไม้ (เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย 1-5)

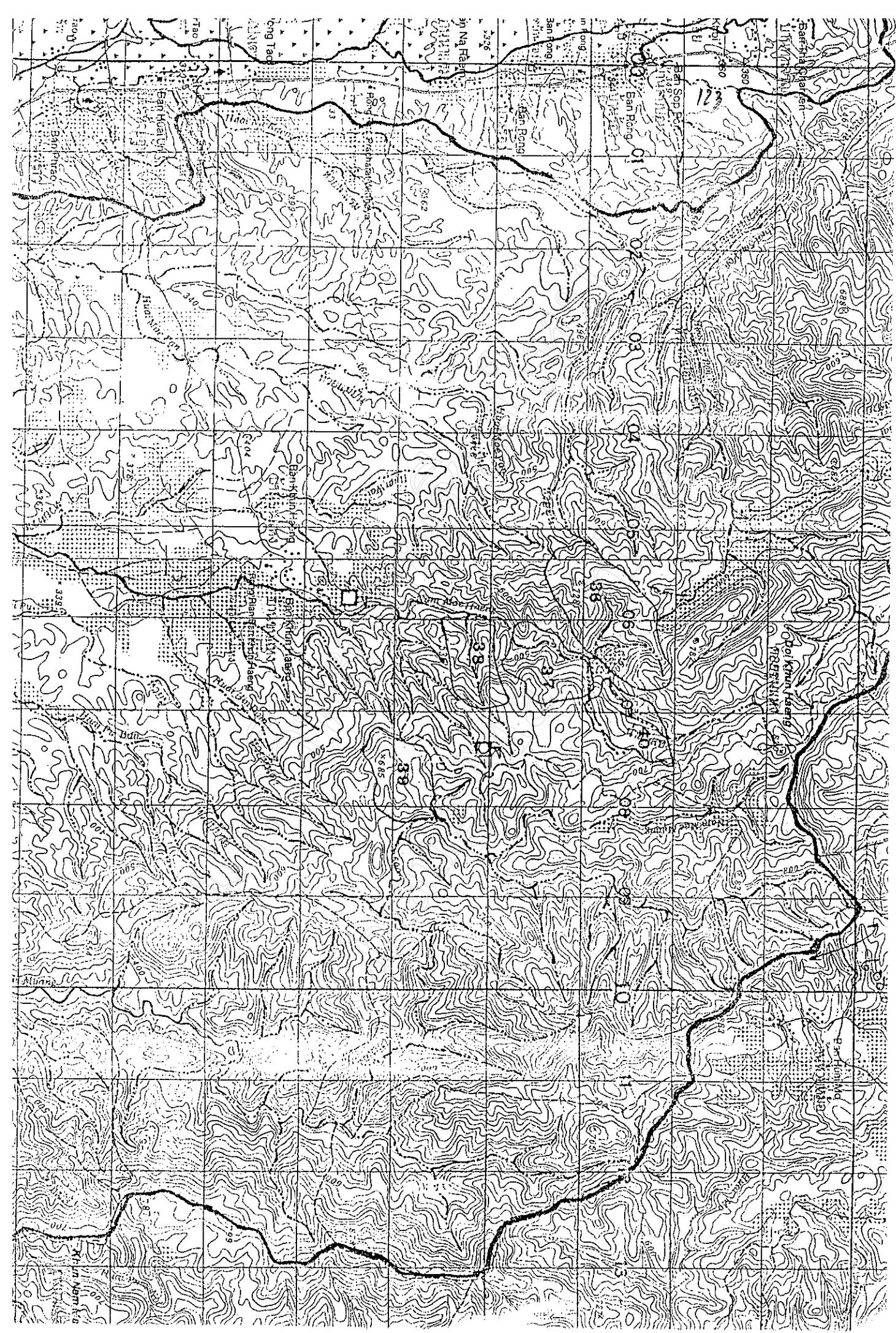
แนวร่วม	ลำดับ	แนวร่วม	ลำดับ
มิจิตสำนึกรักป่าไม้		กฏระเบียบของชุมชนบังคับ	
กฎหมายบังคับ		คิดว่าชุมชนช่วยแก้ภัยแล้งได้	
เพื่อนบ้านชักชวน		มีป่ามากจะเกิดความชุ่มชื้น	
องค์กรชุมชนชักชวน NGO		มีที่ทำกินอยู่บริเวณนั้น	
ผู้นำชุมชนสั่งให้ทำ		จะได้มีที่เก็บทางของป่า	

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมจัดการทรัพยากรป่าไม้

กิจกรรม	ทุกครั้ง	บ่อยๆ	ไม่บ่อย	ไม่เคย
1. เข้าร่วมประชุมการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำหรือแหล่งน้ำอย่างเป็นทางการ				
2. เป็นคณะกรรมการประสานงาน				
3. ไม่ร่วมปลูกป่า, ปลูกแฟก, ร่วมโครงการต่างๆ ในวันสำคัญ เช่น วันเฉลิม				
4. มีส่วนร่วมในการคัดเลือกชนิดพันธุ์ไม้ที่ใช้ปลูกป่า				
5. มีส่วนในการสร้างและบำรุงรักษาฝายเก็บกักน้ำ				
6. ไม่ร่วมดับไฟป่า, ทำแนวกันไฟ, เดินยามไฟป่า				
7. ท่านช่วยเหลือด้านวัสดุ เช่น มีด พრ้า ขวนหรือยานพาหนะ				
8. ร่วมบริจาคเงินกับโครงการปลูกป่า				
9. ติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือโครงการต่างๆ				
10. ชักชวนเพื่อนบ้านเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และเผยแพร่ข่าวสารให้ทราบ				
11. เคยเดินทางไปติดต่อเจ้าหน้าที่ที่หน่วยจัดการต้นน้ำด้วยตนเอง				
12. เคยคิดว่าควรให้คันไถในห้องถีนจัดการกิจกรรมเกี่ยวกับป่าต้นน้ำเองดีกว่า				
13. เคยคิดว่าหมู่บ้านของท่านมีส่วนทำให้สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป				

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ๔

ภาพที่ 1 ป่าชุมชน

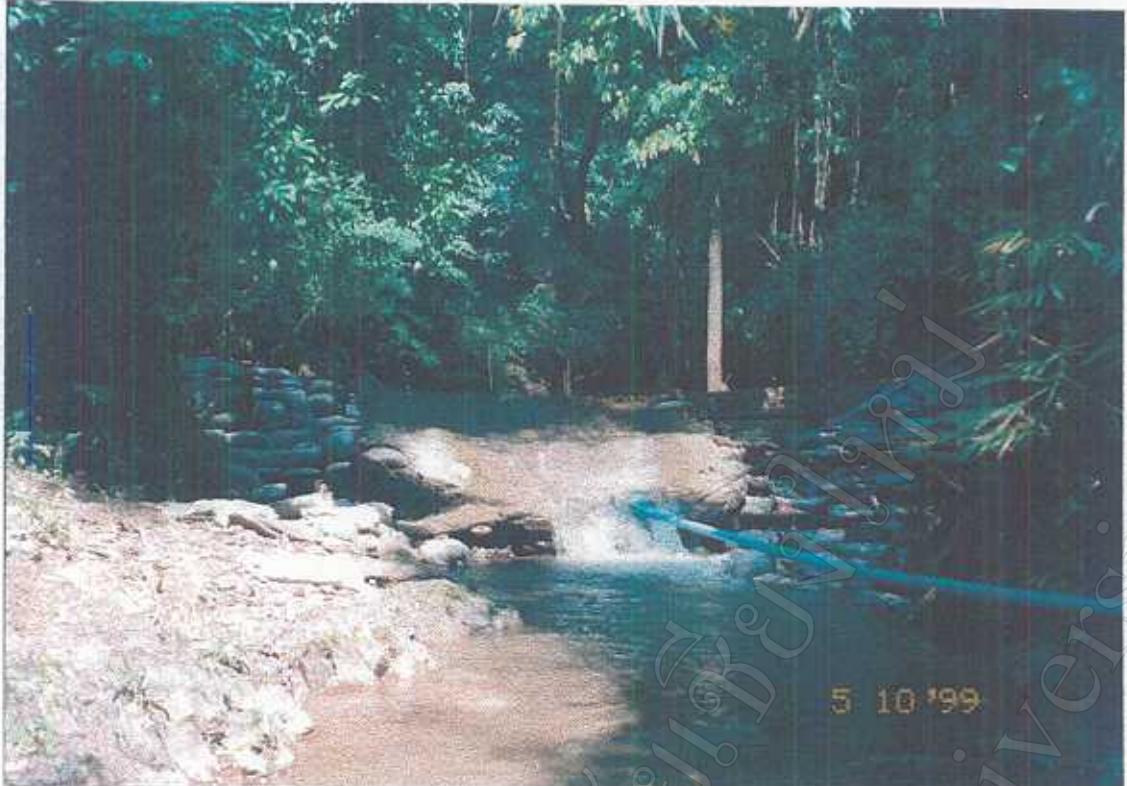
ภาพที่ 2 แนวป้องกันไฟโดยชุมชน

ภาพที่ 3 ป่าอนุรักษ์

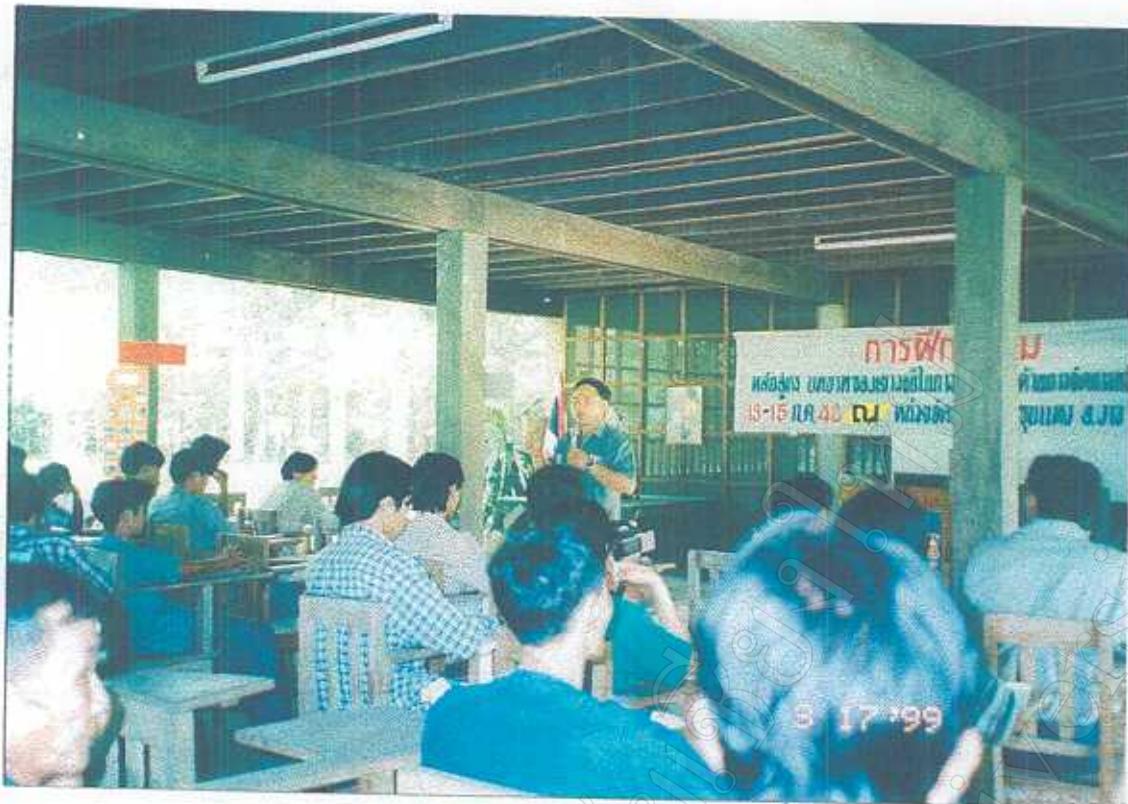
ภาพที่ 4 สถานีป่าจางจริย์โดยชุมชน

ภาพที่ 5 ฝายประปาภูเข้าโดยชุมชน

ภาพที่ 6 เยาวชนร่วมปลูกป่า

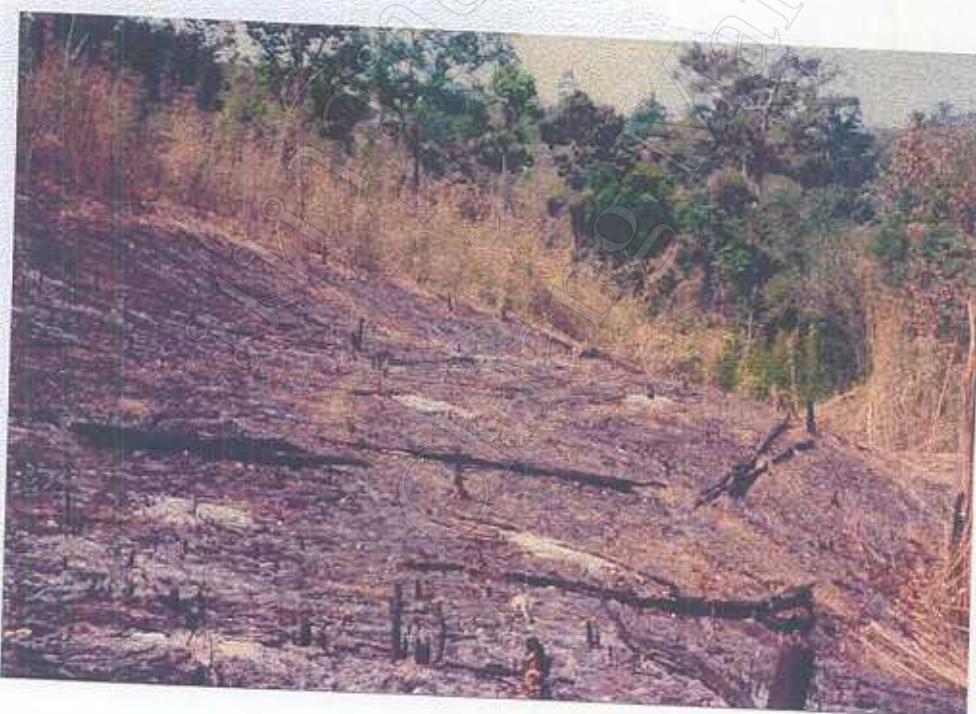
ภาพที่ 7 การฝึกอบรมเยาวชน

ภาพที่ 8 ชุดลากดตรารางป้องกันรักษาป่า

ภาพที่ 9 ชุมชนร่วมปลูกป่า

ภาพที่ 10 การลักลอบ伐木 แห่งป่า

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล	นายประวิทย์ เรืองจรัส
วัน เดือน ปี เกิด	22 กรกฎาคม 2487
ประวัติการศึกษา	<p>สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการป้าไม้ จากโรงเรียนป้าไม้ จังหวัดแพร่ (2510)</p> <p>สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวนศาสตร์ (B.S.F) จาก ARANETA UNIVERSITY FOUNDATION (2513)</p> <p>สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2544)</p>
ประสบการณ์การทำงาน	<p>ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานป้าไม้จัดทำ หน่วยจัดการป้าชายเลนที่ ภาค 1 จังหวัดเชียงใหม่ (2514)</p> <p>ตำแหน่งนักวิชาการป้าไม้ดูแล สำนักงานป้าไม้เขตพิษณุโลก (2516)</p> <p>ตำแหน่งนักวิชาการป้าไม้ 4 สำนักงานป้าไม้เขตลำปาง (2519)</p> <p>ตำแหน่งนักวิชาการป้าไม้ 5 สำนักงานป้าไม้เขตลำปาง (2522)</p> <p>ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานป้าไม้ 6 สำนักงานป้าไม้เขตลำปาง (2529)</p> <p>ตำแหน่งนักวิชาการป้าไม้ 7 ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำ (2539)</p>